

3. FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK ÉS TERVEK

A jövőre vonatkozó fejlesztési elképzeléseimet a tapasztalatokra alapoztam. Az elmúlt években nagyon sokat beszélgettünk arról miben lehetne más az intézmény, hogyan lehetne fejleszteni jobbra tenni. Ehhez szorosan csatlakozott, hogy 2024. június 17-én szakmai nap volt az iskolában. A pedagógusok team-munkában dolgoztak, majd a csoportvezetők ismertették a csoportjuk által végzett munkát a tantestülettel. Tóth Imre Intézményvezető Úrtól akkor azt a feladatot kaptam, hogy a munkacsoportommal készítsük el az iskola SWOT-analízisét. A munkacsoport jól reprezentálta az iskolai pedagógusközösség összetételét, de én ezzel nem elégedtem meg, hanem egy megosztott dokumentumba feltöltöttem a munkánkat és kértem a munkatársainkat, hogy mindenki ossza meg tapasztalatait és gondolkodjon velünk. Így született meg a következő oldalon található táblázat, amelyet szintén felhasználtam a pályázatom elkészítéséhez.

Erősségek					Gyengeségek				
befogadó, nyitott légkör az	munkabírás	jól kiépített informatikai rendszer	sokszínű programok	az iskola mérete	elavult eszközök	önreklámozás	csoportbontások megszűnése	a szabályok számon nem tartása, háziand be nem tartása	korrepetálás, tehetséggondozás hiánya
színes, változatos programok	terelhetőség	gyermekközpontság	kapcsolat a szülővel	honlap	rohangálás az iskolatitkárokhoz	rövid határidők	nem megfelelő technikai eszközök	"el van engedve a gyepő"	szemléltető eszközök hiánya
empetikus, elfogadó pedagógusok	programok	versenyeredmények	jól képzett tanítók	Felzárkóztatás, HTMN, SNI gyermekek segítése	együttműködés intézményegységek között	programok	együttműködés	titulum hiánya	az iskola mérete
színes tanítói, szakemberek	jó kapcsolat a szakszolgálattal	szakmai megbízhatóság	rugalmasság		egységes elvárás	ad-hoc rendezvény, feladat	eszközök hiánya	kritika	alaps-felad átmenet
művészeti oktatás	pedagógusok fejlett érzelmi intelligenciája	a gyerekek jó kedve ragályos	önállóság		gyerekek közötti fegyelmzési problémák	következtetés	pedagógushány	kapcsolat az általános iskola és az a között	tornaterem hiánya
					információ áramlás	órások nagy száma (Polgári u)	mentális leterheltség	ped. asszisztens hiánya	ebédlő hiánya
					tanítási órák védelme	átvitel	helyettesítés	mi hova tartozik?	közösségi oldalak hiánya
Lehetőségek					Veszélyek, kockázatok				
nyit nap, népszerűsítés az	továbbképzések helybe hozatala	tanítói programok	figettségelés	külső kapcsolatok	új követelmények a pedagógusok számára	TÉR egymás ellen bangolása	tanulók elvándorlása, állásbelyek megszűnése	kiegész, pályaelhagyás	konfliktusok a kollégák között
szorosabb együttműködés az intézményegységek között és a pedagógusok között	nyilvánosság kibaszálása	TÉR - szakmai erkölcsi fejlődés, tapasztalat szerzés	internetes tartalmak	támogatók	csoportos gyereklétszám: 1., 6. évfolyan	előregedés	sui felvezetnek olyat akit nem tudunk fejleszteni	nem egyforma leterhelés	az iskola mérete
pályázatok - pályázatfigyelő munkacsoport	ingyenes képzések	tamblatunk egymástól	az iskola mérete		keves új ember jön erre a pályára	6 osztályos gimnázium	sui szülő is h		
tudásmegosztás - versenyek és minden	gyerekek laptopjai				negatív kép az iskoláról	szülői háttér	túl sok program a tanítási órák terhére		
új iskola vezetés					pénzühiány	lakóothonos gyerekek			
szabadidős programok					adminisztráció	túl sok program			

A fejlesztési elképzeléseim a munkatársak véleményén kívül, a szülők és a gyerekek tapasztalatait is tartalmazzák. Próbálják figyelembe venni a közvetlen és a közvetett partnerek igényeit is. Hiszem, hogy az intézményünk nem működhet hatékonyan a közösség egyetértése nélkül, ezért fontosnak tartottam a vélemények és a fejlesztési javaslatok megismerését, különösen azért, mert ez egy hosszútávon megvalósítható folyamat. Csak akkor tudunk egységesek lenni, ha olyan célokkal és tevékenységekkel találkozunk, amelyekkel tudunk azonosulni illetve amelyekben tevékenyen tudunk részt vállalni. Úgy gondolom, képes leszek ezen feladatok koordinálására, egységes és egymást segítő-támogató közösség kialakítására, az esetlegesen felmerülő a konfliktusok mediálására.

A pedagógusi és így az intézményvezetői pozíció is egyfajta szolgálat, amelynek során az iskola közvetlen partnereinek érdekeit kell képviselni, összehangolni és kiszolgálni.

Az általam elképzelt intézményben:

- Tanulók és a dolgozók jól érzik magukat, mert elfogadó a légkör, amely a tanulókat és a dolgozókat egyaránt segíteni tudja.
- A gyerekek, a szülők és a dolgozók is meg mernek keresni kreatív ötleteikkel.
- A pedagógusok-tanulók-szülők együtt, egymásért munkálkodnak a nevelési-oktatási célok megvalósításában.
- Jól működik a belső és a külső kommunikáció.
- Mindenki a tőle elvárható maximális erőbedobással dolgozik azon, hogy az intézmény-, a pedagógusok és a gyerekek sikereket érjenek el.

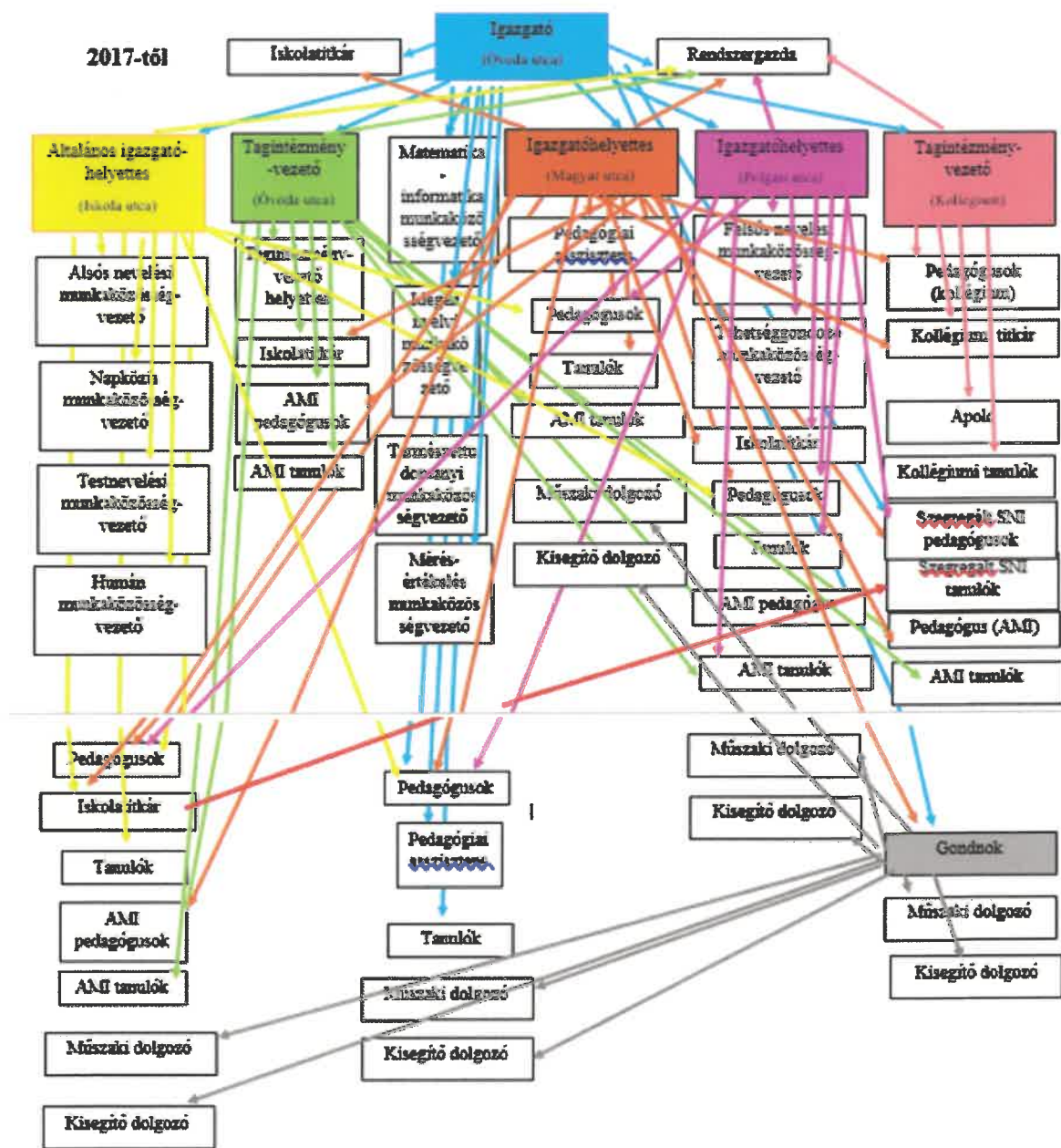
Az elképzelésekhez illeszkedő vezetői szerepem:

- Szeretnék kiegyensúlyozottan, nyugodtan, de határozottan együttműködni minden érintettel.
- A tőlem megszokott és elvárt energiával, maximalizmussal és hatékonysággal végezni a tervező, irányító, elemző és ellenőrző munkát.
- Megfelelő tájékozottsággal rendelkezni az oktatási rendszerről és annak változásairól.
- Naprakészen ismerni, betartani és betartatni a törvényi előírásokat.
- Az egységességet és az egyenletes terhelést biztosítani, amennyire a feladatok engedik.
- Tisztességesen, becsületesen, átláthatóan végezni a munkámat.

3.1. Az intézmény racionalizálása

Az intézmény mátrix típusú vezetésének eddigi alkalmazását nem tartom megfelelőnek a hatékony és eredményes vezetés szempontjából és ezzel a véleményemmel nem voltam egyedül, mert SWOT analízisben is több pedagógus jelezte ezzel kapcsolatos fenntartását.

Az alábbi ábra a intézmény szervezeti felépítést jeleníti meg, amely a jelenleg is érvényben lévő, utoljára 2017-ben átdolgozott Szervezeti és Működési Szabályzatunkban így nem szerepel, de az iskolai dolgozók a napi munkájuk során ebben a struktúrában dolgoznak.



A mátrix típusú iskolavezetés azt eredményezte, hogy más-más igazgatóhelyettes, más-más telephelyen foglalkozott a feladatokkal. Csak néhány példa: a munkaügyekkel a Magyar utcai-, a továbbtanulással, a gyermekvédelemmel a Polgári utcai-, a pályázatokkal vagy a Lázár Ervin Programmal az Iskolai utcai igazgatóhelyettes foglalkozik. Így a pedagógusok tőlük kapják a feladatokat vagy hozzájuk kell menni, ha ügyet szeretnének intézni.

2021-ben azt írtam a pályázatomban: „Jelenleg az Iskola utcai intézményegység teljesen magára van hagyva, ott nem tartózkodik vezető, az iskolatitkár koordinálja a napi működéshez kapcsolódó feladatokat.” Ez azóta rendeződött, ezzel szemben az Óvoda utca lett magára hagyva. Ahol az elmúlt három évben megjelent az Intézményvezető (a jelenlegi megbízott Főigazgató Úr csak időnként, mert többnyire a Magyar utcai telephelyen található), de a napi működést nem ők, hanem egy megbízott pedagógus és / vagy az iskolatitkár biztosítja.

Az alapfokú művészetoktatásban dolgozó pedagógusok tagintézmény-vezetője és helyettese az Óvoda utcán található, a pedagógusok pedig minden telephelyen dolgoznak.

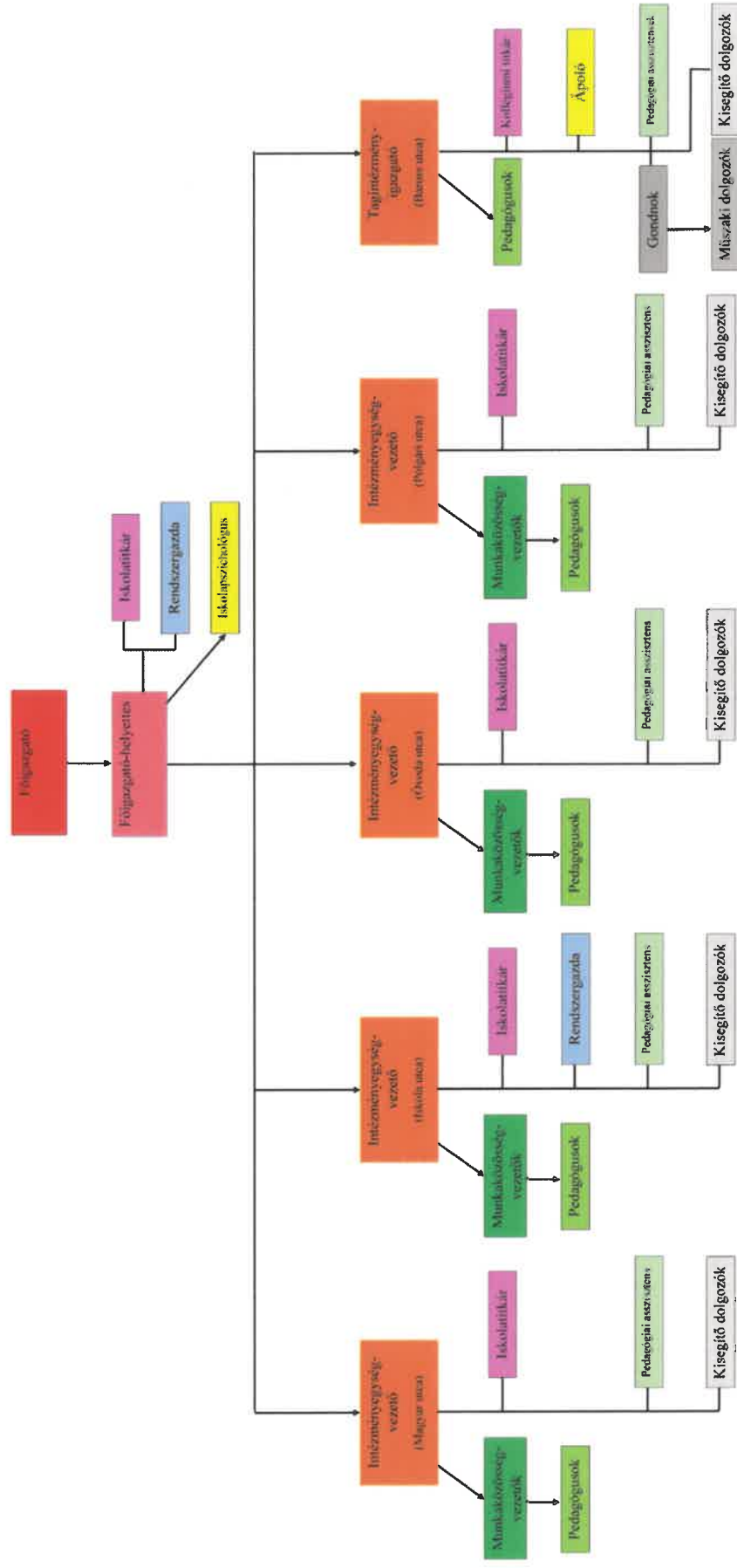
A külön nevelésben részesülő sajátos nevelési igényű gyerekek a Kollégium épületében vannak, - nyugdíjba vonulásáig-, a szakmai felügyeletet az Óvoda utcáról Intézményvezető Úr látta el (jelenleg nem tudom, kihez tartoznak), az iskolatitkári feladatokat pedig az Iskola utcáról az iskolatitkár.

A kisegítő- és műszaki dolgozók a gondnokhoz tartoznak, aki a Baross utcai kollégiumban van, a dolgozók pedig a telephelyeken, így a folyamatos ellenőrzés nem tud megvalósulni.

Mint látható, ebben a – véleményem szerint – „káosz” környezetben sem a szakmai munka, sem az ellenőrző tevékenység nem látható el megfelelően. Ez nem egy következetesen felépített szervezet, ezért szeretném, ha alapjaiban átalakulna az iskolai szervezeti rendje és irányítása, amelyhez a következő oldalán található szervezeti ábrát készítettem el.

A jövőben a főigazgató lenne a felelős az intézmény szakszerű és törvényes működéséért, a takarékos gazdálkodásért. Gyakorolná a Tankerületi Igazgató Úr által ráruházott munkáltatói feladatokat és a jogszabályok által a felelősségi körébe utalt minden egyéb feladatot ellátna. A főigazgatói munkáját főigazgató-helyettes, iskolatitkár és egy rendszergazda segítené.

A négy általános iskolai telephely egy-egy intézményegységként működne, ahol az irányítást egy-egy intézményegység-vezető látná el. Ők nem csak a szakmai munkáért felelnének, hanem „jó gazda módjára” az épületük teljes működtetéséért is. A munkaidejük nagy részében abban az épületben kellene tartózkodniuk, ahol a vezetői feladatot ellátják, így tudnák irányítani a szakmai munkát és a napi feladatokat. Ebből egyenesen következik, hogy nincs szükség az Alapfokú Művészetoktatás tagintézményére, mert a feladatukat egy-egy intézményegységhez integrálnám.



A jelenlegi tanszakokat az Iskola utcai és az Óvoda utcai intézményegységekben célszerűen osztanám el, úgy hogy az épületekben folyó munkát szervezném át, hogy az általános iskolai alapfeladatok és művészeti oktatás a lehető legkevésbé zavarják egymás munkáját.

Az átszervezések következtében meg kell majd vizsgálni a gyereklétszámot, mert az Iskola utca intézményegység-vezető munkáját elképzelhető, hogy helyettes is tudja segíteni. A Polgári utcai és a Magyar utcai épületekben lévő alapfokú művészetoktatás – természetesen- az azon a telephelyen lévő intézményegység-vezetőhöz tartoznának.

A görbeházi tanszakot az Óvoda utcához, mint székhelyintézményhez rendelném hozzá.

A Kollégium, mint tagintézmény a törvényi feltételek következtében nem változik, de a tagintézmény-vezető feladatköréhez tartozna még a külön nevelt sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása, az itt lévő ütő tanszak-, valamint a gondnok munkájának felügyelete és ellenőrzése a kollégiumi munkán kívül. Minden műszaki dolgozót ebbe az épületbe rendelnék helyileg, akiknek a munkáját a gondnok irányítaná és ellenőrizné. Gondoskodna arról, hogy ki, mikor, melyik telephelyen milyen munkát fog végezni és ellenőrizné is az ellátott feladatokat. Valamint a műszaki dolgozók munkabeosztását úgy szervezném, hogy lefedje az általános iskola teljes nyitvatartási idejét, illetve legyen ügyeletes munkatárs, aki a nyitvatartási időn túl elérhető a kollégiumi, illetve az akut problémák megoldására.

A főigazgató vezetési feladatait a főigazgatóhelyetttessel, az intézményegység-vezetőkkel, a tagintézmény-vezetővel együtt gyakorolja. A munka és a felelősség megosztásáról munkaköri leírásban rendelkeznek.

Úgy gondolom, az intézményi feladatok racionalizálása és a felelősségi területek módosítása is szükséges az egyenletesebb munkamegosztás miatt, ehhez szükséges az elavult és már a törvényi szabályozásnak sem megfelelő Szervezeti és Működési Szabályzat módosítása. A leírt átszervezések személyi változásokat is eredményezhetnek a jövőben.

3.2. Személyi feltételek

A nevelőtestület alkalmas a szakmai munka további folytatására, 100%-os a szakos ellátottság, de biztosítani kell az egyenletesebb terhelést számukra, mert a két központi intézményegységben sokkal nagyobb a terhelés, mint a többi telephelyen. Átgondolandó, hogy a kiégés megakadályozására további végzettséget szerezzenek a kollégák, így munkájuk változatosabbá válhat. Ez azoknak a munkatársainknak is egy lehetőség, akik az eddigi megszerzett szakjukkal, szakpárjukkal a minimális óraszámot nem tudják elérni és napköziben, tanulószobán kell foglalkoztatni őket.

A nyugdíjba vonuló pedagógusokat eddig sikerült megfelelő végzettségű fiatal szakemberekkel pótolnia az iskolavezetésnek és erre kell törekedni a jövőben is. Az intézmény a Debreceni Egyetem és Nyíregyházi Egyetem gyakorlóhelye, ezért a gyakorló pedagógusjelöltek megfelelő bázist adhatnak a nyugdíjba vonuló munkatársaink pótlására. A Debreceni Egyetem Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Karával kialakított együttműködés keretében megfelelő gyakorlati helyet a tudunk biztosítani a leendő gyógypedagógusok számára is.

Célszerű lenne az eddigi munkaközösségi struktúra átalakítása. A Napközis munkaközösséget integrálnám az Alsó tagozatos munkaközösségbe, mert nincsenek az iskolánkban csak napközis nevelők. Nagyon sok az átfedés a napközis nevelők valamint az alsó tagozaton tanítók között, így célorientáltabban dolgozhatnának valamint a dupla munkától is megkímélnénk őket.

A Tehetséggondozó és –fejlesztő munkaközösséget kibővíteném a gyógypedagógusokkal és a fejlesztőpedagógusokkal. Ez a munkaközösség Kiemelt Figyelmet Igénylő Gyerekekkel foglalkozó munkaközösség lenne. A Nevelési Munkaközösséget megtartanám, de új feladatok köré struktúrálnám a működésüket: itt a középpontba a gyermekvédelmi feladatok és a lemorzsolódás elleni küzdelem kerülne.

A munkaközösségek közötti együttműködést, együttgondolkodást mindenképpen erősíteni kell, mert sokszor –akaratok ellenére –, egymás ellen is dolgoznak. Több programot szerveznek egymás kárára, amiből sem a nevelők, sem a gyerekek nem profitálnak ebben a formában, pedig nagyszerű lehetőségeket rejtenének.

Segítem és támogatom – saját példámon keresztül is –, a pedagógus minősítő vizsgára jelentkezőket. Felkérném erre az intézményben dolgozó szakértőket is, mert ez is a kiégés megakadályozásának egyik formája lehet. A sikeres minősítések nem csak az egyes pedagógusokat, hanem az egész intézményt is minősítik. A minősítő vizsgára jelentkezés egy nagy lépés a pedagógusok életében, amelyet – mivel már csak a gyakornoki vizsga kötelező –, több okból is célszerű megtenni.

Különösen fontosnak tartom az iskolapszichológus folyamatos jelenlétét az intézményben, amely már korábban megvalósult, de tartós távolléte alatt nem sikerült a mai napig sem helyettesítéséről gondoskodni.

A pedagógiai asszisztensek céltudatosabb alkalmazását a pedagógiai folyamatokban is prioritásként kellene kezelni, mert jelenleg az ő tudásuk és segítőkészségük nincs megfelelően kiaknázva.

A közeljövőben a következő végzettséggel rendelkező pedagógusokat kell pótolnunk nyugdíjazásuk miatt: tanító, magyar nyelv és irodalom szakos pedagógus, földrajz szakos pedagógus, biológia szakos pedagógus, vizuális kultúra szakos pedagógus. Valamint néhány szakon (pl. kémia, ének-zene, fizika) jó lenne erősíteni magunkat, mert minimális az ezekkel a szakokkal rendelkező pedagógusok száma az iskolában.

A tudatos tervezés, a megjelölt prioritásaik figyelembevétele, a pedagógusok motiválása hozzájárul a megfelelő humánerőforrás-gazdálkodáshoz, amely kiemelten fontos és folyamatos feladat az intézményvezetés és az intézmény életében.

3.3. Tárgyi feltételek

A tárgyi feltételek minősége nagy hatással van a pedagógiai munkára. Vannak nagyobb és apróbb észrevételeim is. Az egyik legfontosabb a Polgári utcai épületek felújítása. Hajdúnánás Városi Önkormányzata pályázat keretében felújította a központi épületet, ennek ellenére csapadékos időben a tetőn befolyik a víz. Az Önkormányzat segítségével az ebédlőben is történtek „felújítások”, de az leginkább csak egy festés volt, majd a Menő Menza pályázat keretében megtörtént a bútorok cseréje is, de ettől függetlenül ez és a könyvtár épülete is teljes felújításra szorul. A Hajdúböszörményi Tankerületi Központ nagyon sok forrást biztosított már ezen épületek felújítására, de az eredeti épületek minőségével van a gond, amelyet a sok felújítás sem tud megváltoztatni.

Az Óvoda utcai intézményegység 2002-ben épült. Ma már itt is szükséges lenne a mosdók korszerűsítése, a villanyvezetékek és a nyílászárók vizsgálata, esetleges cseréje, valamint a tisztasági festésen túli felújítás is. Ebben az épületben nem volt a pedagógusok részére külön mosdó, ők azt a mozgáskorlátozott mosdót használták, amelyet a pedagógiai szakszolgálathoz érkező szülők és gyerekek. Pályázatom megírásának idején folyik a tanári mosdó kialakítása, amely nagyon sokat javít az itt dolgozók közérzetén.

Az Óvoda utcai épületben a Hajdú-Bihar Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Hajdúnánási Tagintézménye által használt helyiségek is vannak. A Pedagógiai Szakszolgálat elhelyezhető lenne a városközpont más épületének üresen álló részében is, de Hajdúnánás Városi Önkormányzat egy szerződés keretében biztosította számukra a helyiségeket, így ezzel az épületrésszel a továbbiakban sem számolhatunk.

Az épületben az általános iskolai nevelés és oktatás alapfeladatain túl az alapfokú művészetoktatás keretein belül grafika és hangszeres tanszakok találhatók. Minden kis picit és

nagyobb helyiségben megtalálhatók a portásfülkétől a nyelvi tantermen keresztül, az ének-zene szaktanteremig. Ez azt eredményezi, hogy két szaktanterem között van egy zongoraterem, vagy egy trombitaterem. De van olyan tanszak, ahol ugyanazt a hangszert két külön pedagógus, nem egy időben tartott órákkal, külön termekben oktatja. Nem logikus és felelősségteljes a tantermek kihasználása ebben az épületben, amelyet mindenképpen felül kell vizsgálni és a megfelelő átszervezéseket meg kell tenni. Hasonló felülvizsgálatra szorulnak az Iskola utcai intézményegység helyiségei is ugyanezen okokból.

Az Óvoda utcai tankonyhát is fejleszteném, ha lenne rá lehetőségem, mert az osztályok klubdélutánjainak ideje, illetve a munkaközösségek által és projektek keretein belül szervezett programokon a gyerekek nagyon szívesen sütnek-főznek itt. De az eszközök és berendezések az elmúlt 20 évben elhasználódtak, fokozatosan felújításra vagy cserére szorulnak. A tankonyha használatát kibővíteném, hogy a technika órák keretein belül, tömbösített oktatásban vagy projekthetek alkalmával az intézmény minden felső tagozatos tanulója megismerkedhetne a főzés-sütés alapjaival. Ehhez szorosan kapcsolódik, hogy az iskolakert adta lehetőségeket is ki kellene használnunk minden intézményegységben, nem csak a kivételezett helyzetben lévőkben. Hajdúnánás mezőváros, sok gyerek él kertés házban. A kertműveléssel kapcsolatban sok ismeretet megtanulhatnak az iskolában, illetve kiegészíthetik az otthonról hozottakat is.

Az Óvoda utcán rendkívül kicsi az udvar: egyetlen kézilabdapályából és néhány kültéri kondigépből áll, ezt az önkormányzat segítségével bővíteni kellene. A zöld területek karbantartására, növelésére minden intézményegységben és a kollégiumban is szükség lenne. Az iskolaudvarokon az ülőalkalmatosságok és játékok karbantartása, illetve felújítása válhat szükségessé. Ehhez az alapítványok segítségére is számíthatunk, ha megfelelően kontrolláljuk a működésüket, hogy ne fordulhasson elő, hogy egyik-másik telephelyet prioritásként kezelnek.

A tárgyi eszközök állapota minden épületben többnyire megfelelő, de az elhasználódás miatt szükséges a karbantartásuk, szükség esetén cseréjük, amely a fenntartónak köszönhetően folyamatos.

Az épületek takarítását és a benne elvégzett karbantartói munkát – korábban leírtak szerint - érdemes lenne átszervezni, mert hiányosságokat tapasztaltam ezen a területen. Ezek a hiányosságok az iskolavezetés feladatainak átszervezésével megszüntethetők.

A fejlesztési elképzelések megvalósításához a fenntartó támogatásán kívül a későbbiekben is szükséges a pályázati források keresése, az iskolai alapítványok, valamint támogatók és a szülők bevonása. A környezeti nevelésre nagy hangsúlyt kell fektetni, hogy a gyerekeknek is legyen igényük a szép, esztétikus környezet megőrzésére és ezért ők is tegyenek meg mindent.

3.4. Szakmai munka

A szakmai munka minden területen kiemelt fontosságú. A területek egymással folyamatos kölcsönhatásban vannak, ezért minden változás minden területet befolyásolni fog. A belső és külső partnerek jelzéseit, javaslatait minden esetben meg kell hallani és hallgatni, majd a helyén kell kezelni. Ha célszerű és rugalmasan beépíthető a mindennapi munkánkba, akkor meg kell fogadni. Egyéb esetben jelezni, hogy miért nem vagy hogyan lenne támogatható. Néhány fejlesztési elképzelés a teljes igénye nélkül:

Beiskolázás:

Az intézményben kulcsfontosságú az 1. osztályosok létszáma. A korábbi diagramon látható, hogy a születések száma emelkedett Hajdúnánáson, így megfelelő szakmai munkával, az iskola sokszínű tevékenységének, gyermekközpontúságának, a tanítók magas szintű és mégis gyermekbarát munkájának bemutatásával az 1. osztályos kisgyerekek létszámát szinten lehet tartani. Az elmúlt években ez a munka már megkezdődött, a szülők felé nyitottunk, mert ők választanak iskolát és egyben tanítót a gyermekük számára. Az iskola alsós munkaközössége egy egész éves programsorozatot dolgozott ki, amely az Arany-híd nevet viseli, utalva itt az óvoda és az iskola közötti átmenetre. Ez a programsorozat lehetőséget ad arra, hogy a szülők - egy egész tanéven keresztül -, megismerkedjenek az intézményegységekben folyó munkával az iskolaválasztás előtt. Az iskola által szervezett programokra nem csak a szülők, hanem az óvodai csoportok és az óvónénik látogatását is várjuk. A programsorozat a beiskolázás előtti időszakban csúcsosodik ki: a szülők és az óvodás gyerekek teljes betekintést kaphatnak az iskolánk életébe, amely megkönnyítheti számukra az intézményegységek közötti választást. A rendezvényeken az iskolában folyó munkával, az alapfokú művészetoktatás tanszakaival is megismerkedhetnek a kisgyerekek és a szüleik.

A tanév megkezdése előtt – augusztus végén -, a Hajdú-Bihar Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Hajdúnánási Tagintézményének pedagógusai által életre keltett Csengőszó program és ManóSuli a tanító nénik-bácsik és a leendő első osztályos kisgyerekek megismerkedését teszi lehetővé.

Az általános iskolák összevonása előtt minden iskolának volt saját arculata, amely alapján könnyebben választhattak a szülők. Sajnos, jelenleg a törvényi feltételek nem teszik lehetővé tagozatokon vagy emelt szintű képzésben veyenek részt a gyerekek. Az intézményünk akkreditált kiváló tehetségpont, így már első osztálytól kezdve - szakköri foglalkozások keretein belül -, kereshetjük a tehetséges gyerekeket bizonyos területeken. A tavaszi beiskolázási

időszaktól kezdődően a szülőknek az eddigi idegen nyelven túl a következő szakköröket ajánlanánk első osztálytól felmenő rendszerben: matematika (amelyből később kiválik a darts és a természettudomány), robotika, művészeti szakkör (színjátzás, bábozás és énekkar), testnevelés (szivacs kézilabda, labdarúgás). A szakkörökhöz a megfelelő képzettségű pedagógusok rendelkezésre állnak.

A korábban megkezdett munkát ki kell egészítenünk ezekkel az ajánlatokkal. A szülők felé kell nyitni, mert ők választanak iskolát és egyben tanítót a gyermekük számára. Az osztályba sorolás befolyásolását ezzel szemben féken kell tartani, mert így fordulhat elő, az hogy óvodai csoportokból lesznek osztályok, majd együtt távoznak a városi 6 osztályos gimnáziumi képzésbe.

Az alapfokú művészetoktatás beiskolázási feladatait a népszerűsítésével kötjük össze, amelynek egyik legjobb módja a minél több szereplés biztosítása: iskolai fellépések, iskolai- és városi rendezvények, hangversenyek, koncertek, versenyek, iskolai műsorok, kiállítások formájában. De a szokásosnak mondható májusi zeneművészeti toborzó sem marad el az alsóbb évfolyamokon.

A beiskolázáshoz kapcsolnám a középiskolai kollégium kihasználtságát is. A kollégiumban az őszi tanévkezdéskor a létszám mindig emelkedik az új beiratkozókkal, de az év közbeni középiskolai lemorzsolódás és a végzett tanulók a létszámot csökkentik. A létszám folyamatos ingadozása kreatív ötleteket kíván a tanulók beiratkozásához. Évről évre egyre nehezebb a gyerekeket becsábítani a kollégiumba. A tagintézmény-vezető és a pedagógusok minden évben megragadják a lehetőségeket és részt vesznek a városi középiskolák beiskolázási programjában: egy rövid diasorral mutatkoztak be, majd levetítik a kollégiumról készült videót, melyben megmutatják, hogy miért érdemes minket választani. Az érdeklődőknek lehetőségük van átmenni a kollégium épületébe és személyesen meggyőződni az elhangzottakról. Voltak beiskolázni többek között Szorgalmatoson, Görbeházán és Tiszagyulaházán is. Az általános iskolák pályaorientációs szülői értekezletein is népszerűsítik a kollégiumot, ahol lehetősége van a szülőknek kérdezni és jobban megismerni a munkájukat.

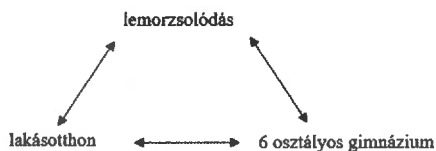
Az intézményben mára már a beiskolázás az egész tanévet átölelő projektté vált, amelyben az iskola pedagógusai által kidolgozott programsorozatok nemcsak az intézmény (általános iskola, alapfokú művészetoktatás, kollégium) és a szülői ház, hanem a városi intézmények (óvoda, szakszolgálat) kapcsolatát erősíti.

Iskolai programok:

Az iskola sokszínű programajánlatát, a meghirdetett versenyek mennyiségét felül kell vizsgálni, mert a pedagógusokat és a tanulókat is egyaránt megterheli. A munkaközösségek, intézményegységek egymásra licitálása, rivalizálása nem az egységesség bizonyítéka.

Végzettség nélküli iskolaelhagyás:

A lemorzsolódás csökkentése az egyik legnagyobb feladatunk.



Az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyerekek egyre nagyobb létszámban vannak jelen az iskolában. Őket a családból legtöbbször azért emelik ki, mert nem jártak iskolába. Közülük lakásotthonba a 10 év feletti gyerekek

kerülnek legtöbb esetben, mert őket már nem szívesen fogadják a nevelőszülők. Bekerülnek az iskolába, amelynek normáival nincsenek tisztában, mert iskolai szocializációjuk nem történt meg, sőt a legtöbb esetben az óvodai sem. Nem ismerik a szabályokat, lemaradásban vannak a tananyagban, de az iskolában egymásra találhatnak, egymást erősítik, megfélemlítően viselkednek. Ha nem szöknek meg a lakásotthonból, akkor többnyire megbuknak a hiányos tudásuk miatt és lemorzsolódók lesznek. Ha megszöknek, akkor a hiányzásaik miatt kerülnek a lemorzsolódók közé. A megfélemlített gyerekek elmenekülnek az iskolából a 6 osztályos gimnáziumba. Sajnos ez egy öngerjesztő folyamat. Ebből a körforgásból úgy lehetne kilépni, ha együttműködési megállapodást tudnánk kötni a Szent Anna Görögkatolikus Gyermekvédelmi Központtal, hogy a gyermekek lakásotthonba kerülésekor kérjék az egyéni tanrendet. S míg a nevelők felméri tudásukat és felkészítik a tanulókat az iskolai munkára, addig a lakásotthonban megtörténne a szocializációjuk. Ez a gyerekek számára biztosítaná a fokozatos beilleszkedést, a szabályok és a pedagógusok megismerését. Az egyéni képességfejlesztés sikerélményt nyújtana nekik, így könnyebb lenne beilleszkedésük az osztályközösségekbe. Ez magatartásukban és tanulmányi munkájukban is pozitív változást eredményezne, a lemorzsolódás csökkenésével járhatna. Fontos lenne ennek a megállapodásnak a kidolgozása és megkötése, mert a tavaszi nevelési értekezleten már sokadjára ígérte meg a Gyermekvédelmi Központ képviselője, hogy a családból kiemelés után, másnap már nem rakják be az iskolába a gyerekeket, de ez még a mai napig is így van. Ezeket a gyerekeket már a kiemeléssel akkora trauma éri, amit nem tudnak egyik napról a másikra feldolgozni és mindehhez jön egy új iskola, új tanárok, osztálytársak és szabályok. A menekülést a lázadásban látják a legtöbben. Ezt lehetne ezzel a megállapodással mérsékelni, így talán a már korábban is az intézménybe járó tanulók nem menekülnének el a 6 osztályos gimnáziumba.

Alapfokú Művészetoktatás:

Az alapfokú művészetoktatásban a gyermeklétszám óriási munkával tartható. Az év közbeni lemorzsolódás veszélyezteti a tanszakok működését, ezért félév körül néhány tanszakon pótfelvételi vizsgát kell tartani. A Görbeházi Széchenyi István Általános Iskola és az intézmény között létrejött kapcsolat azt mutatja, hogy a tankerület más iskolájával is lehetne hasonló együttműködést kialakítani. Az Újtikos-Tiszaagyulaháza Általános Iskolában már évek óta igény lenne a zeneművészeti képzésre. Eddig minden évben elutasították a kérésüket többféle indokkal (sok a művészeti képzésben a pedagógusok órája, az Újtikos-Tiszaagyulaháza Általános Iskola 15 km-es körzetében 3 településen is lehet zenét tanulni...). Azoknak a gyerekeknek, akik ebben a két pici faluban laknak is lehetőséget kellene biztosítani a zenetanulásra. Mind a két iskolában van elektromos zongora, így gyakorlásra is van lehetőségük, ha ezt a tanszakot ajánlanánk fel nekik, de ismereteim szerint más tanszaknak is örülnének. Iskolabusz közlekedik a két iskola között, így megoldható a tanulók átjárása egyik iskolaépületből a másikba, hogy a pedagógusnak ne kelljen még az ottani telephelyek között is utaznia.

Kollégium:

Az egyéb kollégiumi szolgáltatásokat igénybe vevő gyerekek száma alacsony. Partneri kapcsolatot alakítottunk ki a BSzC Csiha Győző Technikum és Szakképző Iskolával és a Kőrösi Csoma Sándor Református Gimnáziummal, hogy minél több gyerek vegye igénybe externátusi ellátást. Ez az ő intézményükben a lemorzsolódás csökkentését eredményezhetné, a mi intézményünkben pedig a gyereklétszám növekedését jelentené. Hasonló kapcsolatot kezdeményezett a kollégiumi vezető a városi sportegyesületekkel is, akik a középiskolás igazolt játékosait a kollégiumban tudják elhelyezni.

A szegregált SNI-s tanulók jelenleg a kollégium épületében tanulnak, amely számukra nagyon kedvező, mert nekik szükségük van arra, hogy a saját kis burkukban fejlődjenek, rugalmasan oktassák őket. Ez a helyszín nagyon megfelelő erre, de a pedagógusok megfelelő ellenőrzése ezen a helyszínen nem megoldott. Célszerűségi okokból a kollégiumi vezetőt kellene megbízni szakmai felügyeletükkel, a korábban leírt módon.

A kollégiumban található konditermet megnyitnám az iskola alkalmazottai előtt, hogy legyen lehetőségük az iskola saját eszközparkját használni az egészségük megőrzése érdekében.

Pedagógus Teljesítményértékelés:

Ebben a tanévben vezette be a Belügyminisztérium a Pedagógus Teljesítményértékelési rendszert, amelyről az előző tanév záróértekezletén, mint szaktanácsadó tartottam egy előadást. Ebben arról is beszéltem, hogy az iskolavezetésnek milyen lépéseket kell megtenni, hogy a pedagógus számára megnyugtatóan lehessen bevezetni ezt a fontos rendszert. Sajnos, mint ahogy ad-hoc jelleggel mennek az óralátogatások, az ellenőrzések, úgy erről sem kaptunk semmilyen tájékoztatást.

Az intézmény az elmúlt időszakban nagyon sok IKT eszközzel gazdagodott. Ezek kihasználtsága nem megfelelő, ezért a pedagógusok digitális kultúrájának megújítására nagyon nagy szükség van. A teljesítményértékelésnek erre a területre is ki kell terjednie a jövőben.

A felálló iskolavezetésnek tájékozódni kell, hogy van-e valamilyen szabályzat kidolgozva a pedagógusok teljesítményértékelésére. Ha van, akkor át kell dolgozni az elképzeléseiknek megfelelően, ha nincs akkor ki kell dolgozni egyet, amely megfelel a törvényi feltételeknek.

3.5. Az intézményi kapcsolatrendszer fejlesztése, bővítése

Az iskolai munka sikerességének egyik mérője a partneri kapcsolatok működőképessége. Az intézmény szakmai irányítását és működtetését a Hajdúböszörményi Tankerületi Központ végzi. Tapasztalatom szerint a Tankerületi Központ munkatársai elérhetőek, segítőkészek a problémák megoldásában. Arra törekszem, hogy ez a kapcsolat a jövőben is kölcsönös párbeszédre alapuló, folyamatos, precíz munkakapcsolat legyen.

A leendő iskolavezetéssel is hasonlóan bizalmas munkakapcsolatot szeretnék kialakítani. Ahol a munkát az egyenletes munkamegosztás, együtt gondolkodás jellemzi.

Az iskola minden dolgozójával az őszinte munkakapcsolat kialakítására törekszem. A néhány kollégát jelenleg jellemző, az iskolai munkát az iskolán kívül kritizáló, a saját munkájában nem fejlődő, a fejlődést akadályozó pedagógusoknak is az iskola érdekeit kell a jövőben képviselni.

A szülőkkel történő együttműködést egyrészt szorosabbra kívánom fűzni, mindamellett, hogy ennek a kapcsolatnak rugalmasabbnak és a kommunikációnak hatékonyabbnak is kell lennie a jelenleginél.

Az Intézményi Tanács működésének újragondolása szükséges a változó feltételek mellett.

Az alapítványok működésére nagy szükség van az intézmény fejlődése szempontjából. Az iskolai alapítványok közül van jól és kevésbé hatékonyan működő. Ez utóbbi esetében meg kellene vizsgálni az alapítvány vezetésének, hogy milyen gondok vannak az alapítvány működésével és

ez hogyan orvosolható a jövőben.

Hajdúnánás Városi Önkormányzattal is jó kapcsolatot kívánok kiépíteni, mert ez szükséges a kölcsönös együttműködéshez. Hasonlóan jó viszonyt ápolok a városi oktatási és szociális intézmény vezetőivel és dolgozóival, amely átültethető az intézmények közötti kapcsolattartásra is.

A Pedagógiai Oktatási Központtal, mint szaktanácsadó állok jó kapcsolatban és ezt a kapcsolatot szeretném kamatoztatni az intézménnyel kapcsolatosan is.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat és Dr. Molnár István Óvoda, Általános és Speciális Szakiskola, Kollégium és Gyermekotthon munkatársaival is jó munkakapcsolatot alakítottam ki.